

Η αισθητική
στο σινεμά
του Χόλγουντ

ΘΟΔΩΡΟΣ ΣΟΥΜΑΣ.
Έρωτας, ψυχολογία και αι-
σθητική στο χολγουντιανό
σινεμά. Αθήνα, Εκδόσεις
«Αιγάκερως», 1992. Σελ.
156.

Για την αισθητική που
αναδύουν ο ερωτισμός
και η ψυχολογία στο
παλιό, κυρίως,
αμερικανικό σινεμά του
Χόλγουντ, αποπειράται
να «μιλήσει» το νέο
βιθλίο του γνωστού
κινηματογραφιστή
Θόδωρου Σούμα. Κατ'
αρχήν διαθέτει πολλές
και σπάνιες
φωτογραφίες από
παλιές, κλασικές
χολγουντιανές
επιτυχίες, ενώ, συνολικά,
γίνεται μια προσπάθεια
να συγκεραστούν η

«κινηματογραφική
αισθητική ανάλυση» και
η «πλατιάς
κατανάλωσης»
προσέγγιση ερωτικών
φιλμ που αγαπήθηκαν
από εκατομμύρια
θεατές.

Η σκηνοθεσία της
ερωτικής επιθυμίας στο
κλασικό αμερικανικό
σινεμά, ο Σεσίλη ντε Μιλ, ο
φοβερός και τρομερός
Έριχ φον Στρόχαιμ και οι
προκλητικές
εκκεντρικότητές του, η
δημιουργία του ειδώλου:

Μάρλεν Ντίτριχ και ο
Φριτς Λανγκ - έρωτας και
εξουσία - καλύπτουν τα

4

ΠΑΝΟΡΑΜΑ

ΚΡΙΤΙΚΗ

8

ΗΜΕΡΑ
ΕΘΝΟΣ ΣΟΥΜΑ ΒΙ
ΤΑ-ΑΞΙΑ ΑΤ

ΒΙΒΛΙΟ
παρουσίαση

Η αισθητική
στο σινεμά
του Χόλγουντ

Περιοδικά Λόγου και Τέχνης:
1. Χ.Λ. Καράογλου, «Ο
Διόνυσος (1901-1902)», σελ.
83. 2. Βίκυ Πάτσιου: «Ηγησώ
(1907-1908) & «Ποιητική
Έκδοση (1913-1914)», σελ. 71.
3. Αγορή Γκρέκου, «Ζωή (1902-
1922)», σελ. 105. Διάττων,
1992.

Ο ΙΤΡΕΙΣ πρώτοι τό-
μοι της εκδοτικής
σειράς, την οποία
συνέλαβε και διευ-
θύνει ο Δημήτρης Δασκαλό-
πουλος, κινδυνεύουν να περά-
σουν στο ντούκου, ενώ πρό-
κειται για ζωτικής σημασίας
συμβολή στην ιστορία της
νεώτερης λογοτεχνίας μας και
ιδιαίτερα της νεωτερικής μας
ποίησης.

Σύμφωνα με τις γενι-
κές προδιαγραφές του
διευθυντή: «Κάθε βι-
θλίο της σειράς, με
έκταση κυμαινόμενη
από (...) 80-192 σελί-
δες, ασχολείται με ένα
περιοδικό ή με πε-
ρισσότερα, οσάκις
πρόκειται για ιδιαιτέ-
ρως βραχύδια έντυπα.
Η δομή κάθε βιθλίου (...) περι-
λαμβάνει: 1. Την ταυτότητα
του περιοδικού. 2. Εισαγωγική
μελέτη. 3. Αποδελτίωση πε-
ριεχομένων. 4. Ευρετήρια. 5.
Κείμενα για το περιοδικό. 6.
Βιθλιογραφία».

Με τις προδιαγραφές αυτές
- αν τις αντιλαμβάνομαι σω-

στά - αποκλείονται μείζονα
και μακριβότερα περιοδικά
(όπως τα «Παναθήναια», τα
«Γράμματα» Αλεξανδρείας, ο
«Λόγος» της Κωνσταντινου-
πόλεως ή τα «Κυπριακά Γράμ-
ματα») και η πρόσοχή μας επι-
κεντρώνεται σε λημονημέ-
νες, εφήμερες κατά κανόνα,
εκδόσεις νέων, διεθνώς γνω-
στές ως «μικρά περιοδικά».

Ορθότατα, διότι τέ-
τοιες όντως ερασιτε-
χνικές προσπάθειες
αποτέλεσαν ανέκαθεν
το άλας της λογοτε-
χνίας.

Ακόμη και στις μέρες
μας. Δεν έχουμε παρά
να συλλογιστούμε το
αρχικό «Τραμ» ή τον
διάδοχο «Χάρτη», είτε
το «Πλανόδιον», ή και

περιφερειακά το «Εντευκτή-
ριο» της Θεσσαλονίκης, τον
«Περίπλου» της Ζακύνθου και
τον «Πόρφυρα» της Κέρκυ-
ρας, είτε την «Ακτή» της Κύ-
πρου. Και να μετρήσουμε νοε-
ρά τον πενιχρόν αριθμό δια-
φημίσεων που εκμαιεύουν, μα
και το ότι κανένας συνεργάτης

τους δεν αμείβεται οικονομι-
κώς. Μάλιστα, θυμάμαι πως η
τυπογραφικώς υποδειγματική
«Διαγώνιος» έβγαινε με ρεφε-
νέ των συνεργατών, χωρίς,
όμως, αυτό να προεξοφλεί την
ανεξέλεγκτη δημοσίευση κάθε
κειμένου τους. Ακούω δε πως
ανάλογα συμβαίνουν με την
ιδιόρρυθμη συντροφική έκ-
δοση των αξιότιμων «Μαρτυ-
ριών».

Και οι τρεις πρώτοι τόμοι
της νέας σειράς εγγυώνται την
σοθαρότητα της προσπά-
θειας, μα και την αγγελλόμε-
νην άμεση συνέχειά της: α) «Αλεξανδρινή Λογοτεχνία»
(1947-1953), β) «Σεράπιον»
Αλεξανδρείας (1909-1910), γ)
«Νέοι Ρυθμοί» Δράμας (1926-
1929). Και εποιμάζονται, βλέ-
πω, κάπου 20 περιοδικά, ορι-

ΟΡΝΕΡΑΧΗ 93

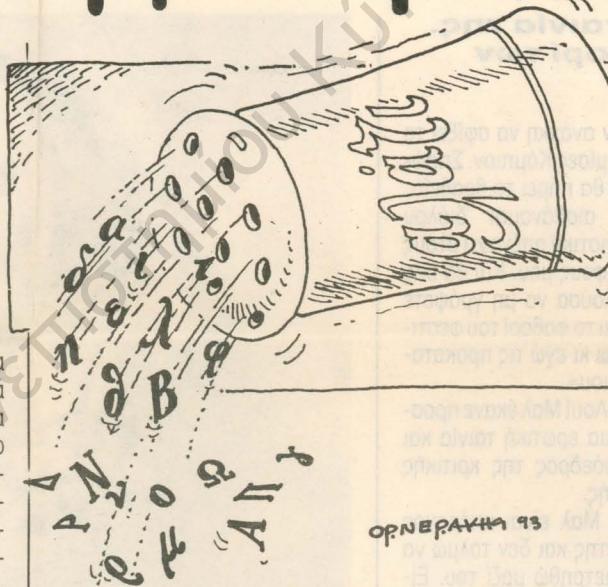
σμένα από τα οποία, ωστόσο,
νομίζω πως περισσεύουν από
τις παραπάνω προσιαγραφές.
Εύχομαι, πάντως, να μη λη-
σμονηθούν τα «Νεοελληνικά
Γράμματα» Ηρακλείου και ο
«Εσπερος» Σύρου. Ας χτυπή-
σουμε ξύλο! Και ας ενθαρρύ-
νουμε έμπρακτα τον τολμηρόν
εκδότη.

Σημειώνω με την ευκαιρία
πως τα μείζονα περιοδικά δεν
έχουν μείνει ολότελα παραπο-
νεμένα - άσχετα προς την έλ-
λειψη συντονισμένης προσπά-
θειας στην απογραφή τους.
Από το πρωτοβάθμιο και λειψό
ευρετήριο της «Νέας Εστίας»
(1927-1956), ίσωμε την διδά-
κτορικήν εργασία του καθ. Κα-
ράογλου για την «Μούσα». Και
επιτέλους στοιχειοθετείται η
βιθλιογράφηση του «Νουμά»

από τον Πέτρο Μαρκάκη
(1949!). Εδώ, βέβαια, το κό-
στος της παραγωγής γίνεται
σχεδόν απαγορευτικό για κο-
ντόφθαλμους επιχειρηματίες-
εκδότες, που στην πρώτη κρί-
ση παρατούν κάθε κοινωφελή
προγραμματισμό. Ας όψονται
οι νυσταλέοι Ακαδημαϊκοί και
οι μονόφθαλμοι σύμβουλοι
του υπουργείου Πολιτισμού.

Οπωσδήποτε, ελπίζω πως ο
φιλόκαλος «Διάττων» έχει κά-
νει σωστούς λογαριασμούς τυ-
πώνοντας και τούτα τα τομίδια
με μονοτυπία. Είναι αληθεία
πως η φωτοσύνθεση, στην Ελ-
λάδα, (όπως παλαιότερα η λι-
νοτυπία), ακόμη δεν προσφέ-
ρεται για εκδόσεις ακριβείας –
όχι γιατί τούτο είναι ανέφικτο,
μα διότι πλείστοι φωτοσυνθέ-
τες μας είναι σκιτζήδες, κυριο-
λεκτικώς αρπακόλητές, ανί-
κανοι να αξιοποιήσουν πλή-
ρως τις τεχνικές δυνατότητες
των ακριβών μηχανημάτων
τους. Τι να γίνει; Όπως έλεγεν
ο Σεφέρης: «Αυτός είναι ο θία-
σός μας, με αυτόν θα πά-
ξουμε».

Υ.Γ. Για όσους αναρωτη-
θούν καλόπιστα μήπως η ση-
μερινή παρουσίαση θεωροθεί
εφαρμογή της αμερικανικής
παροιμίας «Θα ξύσω την ράχη
σου, και συ την δική μου», ας
τονίσω το κατ' εμέ θητικώς αυ-
τονότο: Δεν πρόκειται εδώ
για προσωπικήν εργασία του
εναλλασσόμενου σε τούτη την
στήλη φίλου κ. Δασκαλό-
πουλου.

Εικονογράφηση: Σπύρος Ορνεράκης